

Een actief leven met diabetes; wat gebeurt er in mijn lichaam?

Sarah Siegelaar, internist-endocrinoloog

(Potentiële) belangenverstrengeling Sarah Siegelaar	Zie onderstaand:
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties	
- Sponsoring of onderzoeksgeld	Subsidies ZonMw, NWO en Diabetesfonds voor diabetes onderzoek
- Honorarium of andere (financiële) vergoeding	Medtronic, Abbott, Lilly, Sanofi voor webinars, e-learning, onderwijs over TIR/technologie, DM zwangerschap/menopauze
- Aandeelhouder	geen
- Andere relatie, namelijk ...	geen

Voorbeelden in de sport

Sir Steve Redgrave / roeien 1986-2004
5x Olympisch goud, 5^e keer met DM1

ROLAND GARROS | TENNISBOND PAST REGELS AAN, ZVEREV MAG WEL INSULINE SPIJTEN OP BAAN

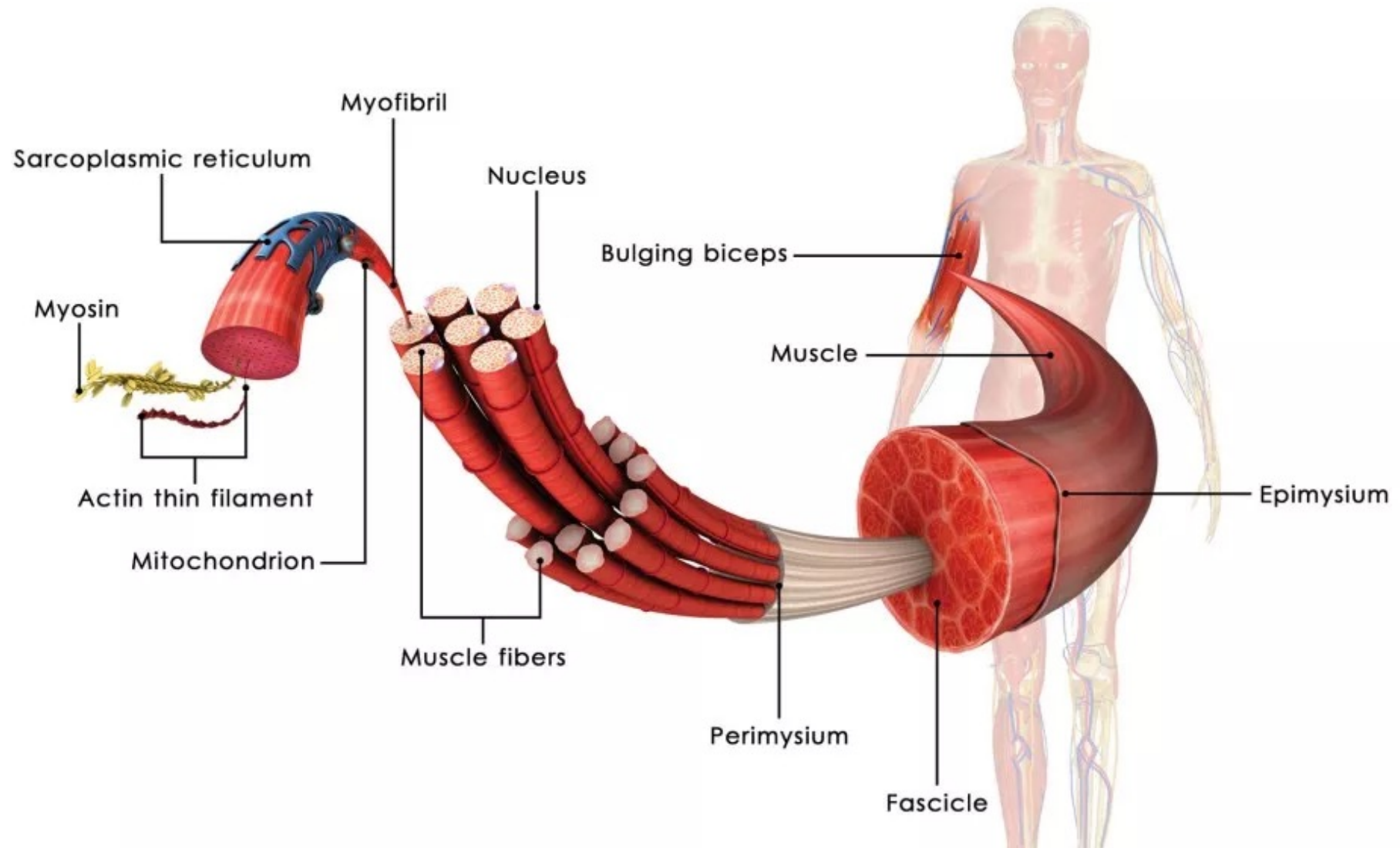
DOOR WIAN SLENDEBROEK

GEUPDATE 07/06/2023 OM 10:57 GMT+2

"Tijdens de tweede ronde was er opnieuw een discussie en ging ik naar binnen voor mijn spuit. Op dat moment kwam er een supervisor binnen en die schoot zwaar in paniek: Nee, dat mag jij niet doen. Daarvoor moet je een dokter roepen!"

- Bewegen: “veranderen van stand, plaats of houding”
- Sport: “lichamelijke activiteit voor je plezier of als beroep”

Figuur 1 **Beweegrichtlijnen 2017**

Bewegen is goed, meer bewegen is beter

Volwassenen en ouderen

Matig of zwaar intensieve inspanning
minimaal 150 minuten per week,
verspreid over diverse dagen

Spier- en botversterkende activiteiten (voor ouderen
inclusief balansoefeningen):
minimaal 2x per week

En: voorkom veel stilzitten

Hoeveel procent
voldoet aan de
richtlijn?

vanaf 18 jaar

Kinderen

Matig of zwaar intensieve inspanning
minimaal 1 uur per dag

Spier- en botversterkende activiteiten
minimaal 3x per week

En: voorkom veel stilzitten

4 t/m 11 jaar

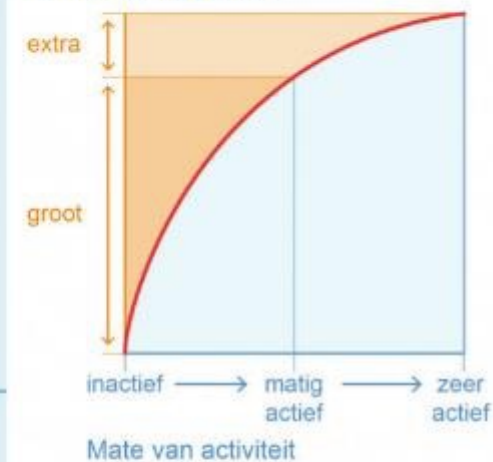

12 t/m 17 jaar

Beginnen met bewegen levert het grootste gezondheids- voordeel op

Gezondheidsvoordeel

Soorten activiteit gericht op:

Spierversterking

Verbeteren van kracht
en vermogen van de
skeletspieren

Botversterking

Belasting van het
lichaam met het eigen
lichaamsgewicht

Intensiteit van bewegen

Naarmate de intensiteit toeneemt
gaan hartslag, ademhaling en
energieverbruik verder omhoog

Zitten

TV kijken, beeld-
schermwerk

Hartslag

Ademhaling

Energieverbruik

Licht intensief

Musiceren, afwassen

Matig intensief

Wandelen en fietsen

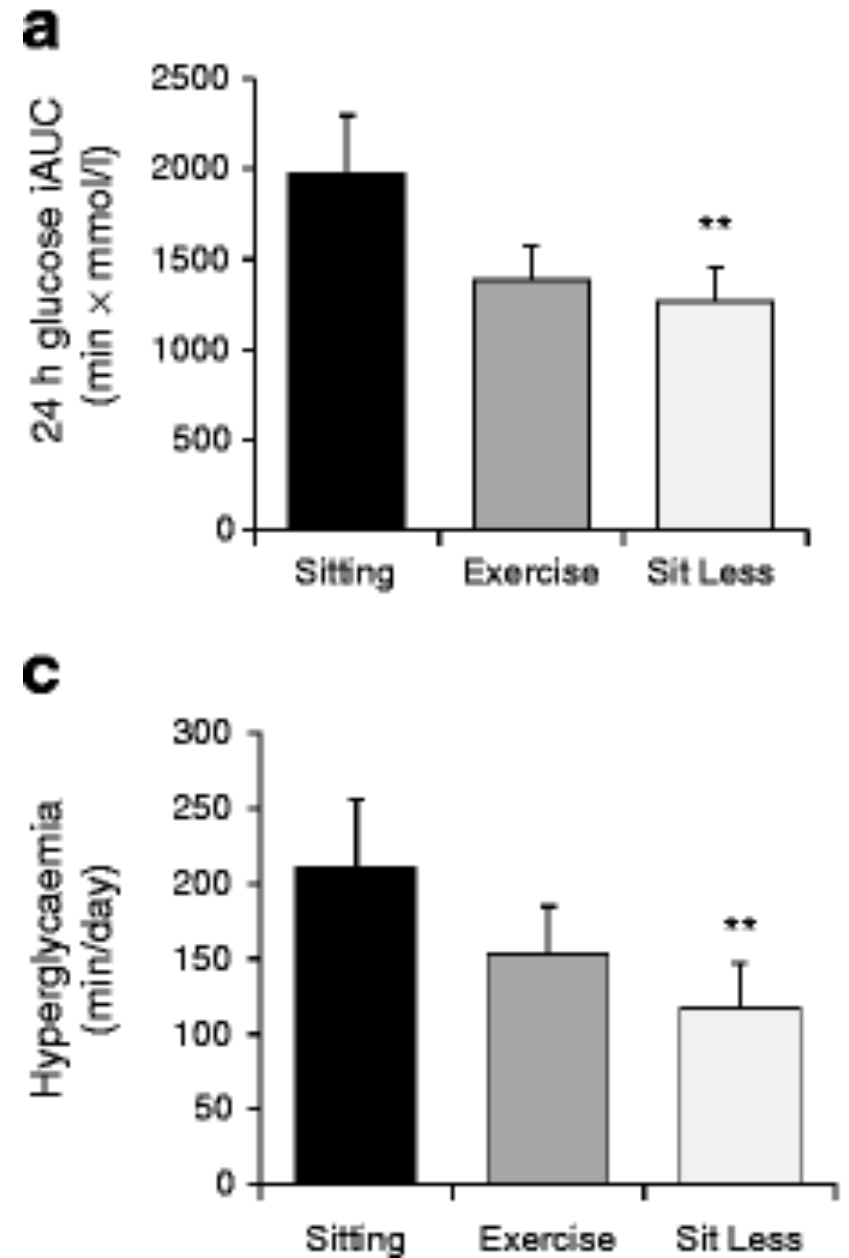
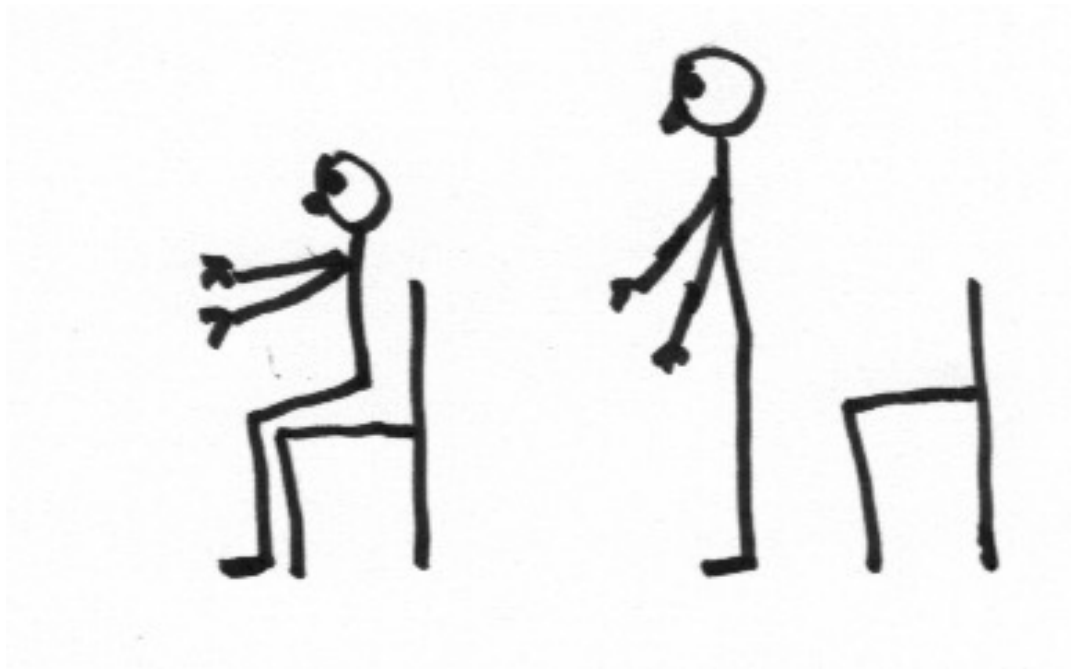

Zwaar intensief

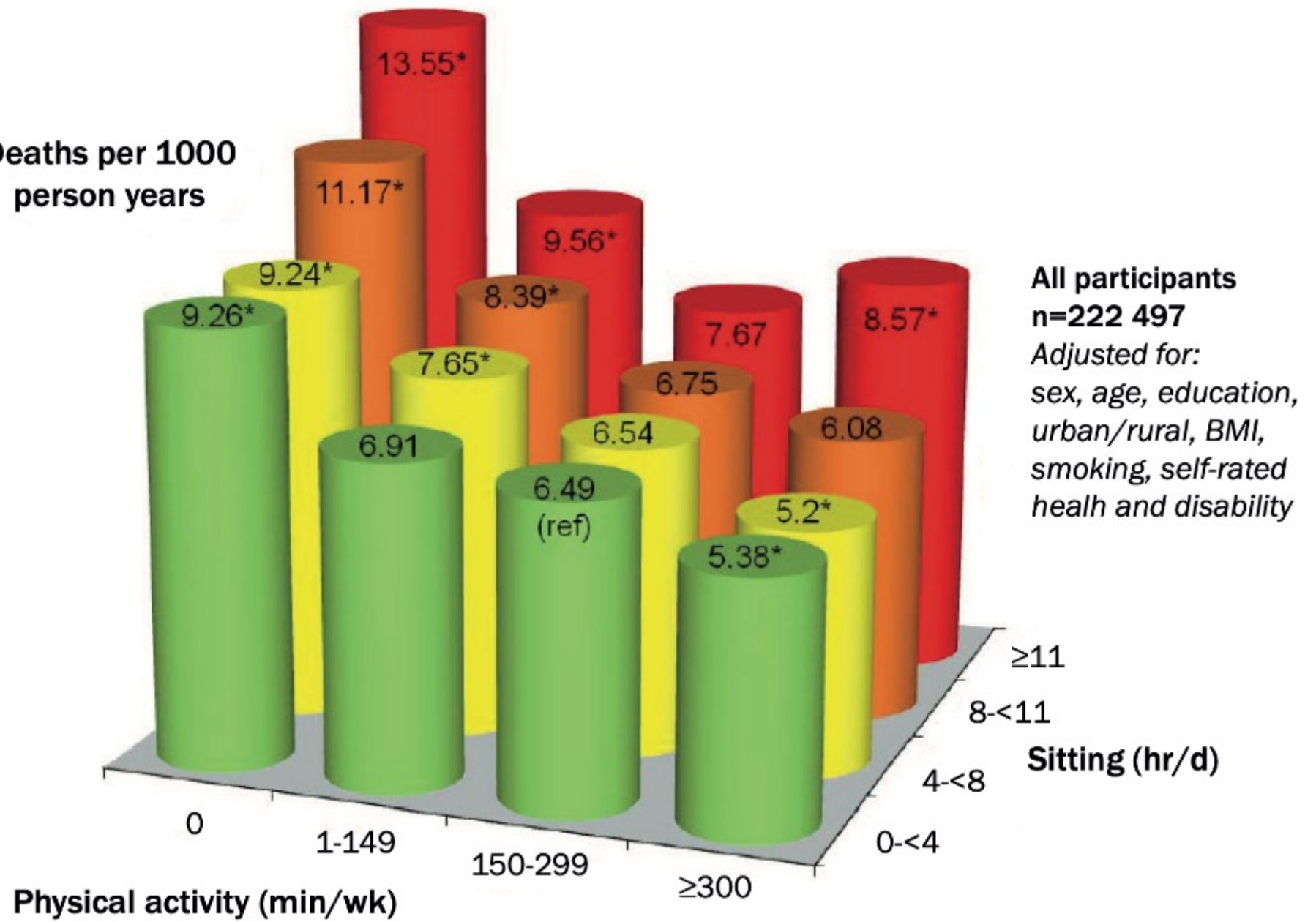
Hardlopen, voetballen

Ga staan!

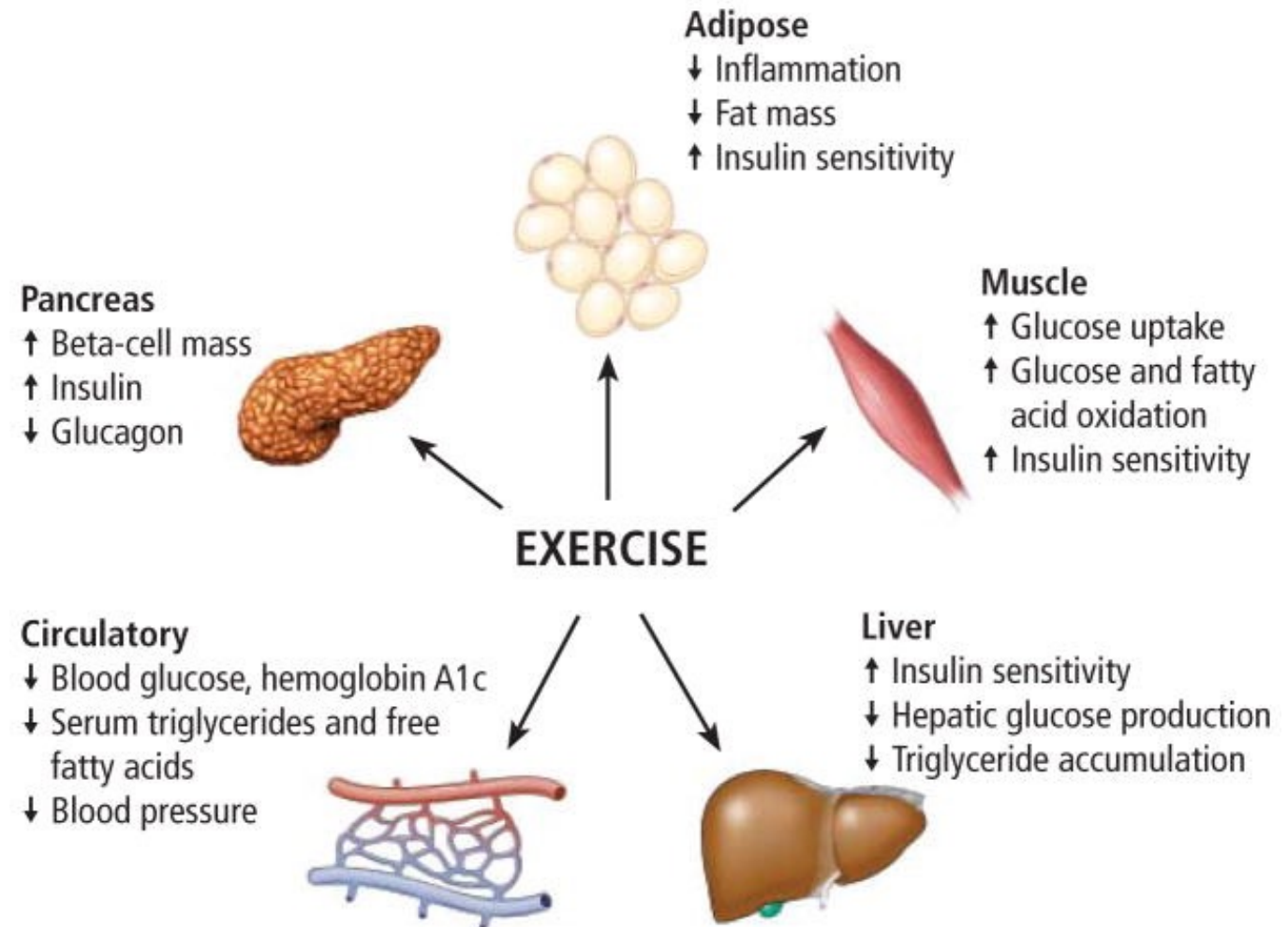
Deaths per 1000
person years

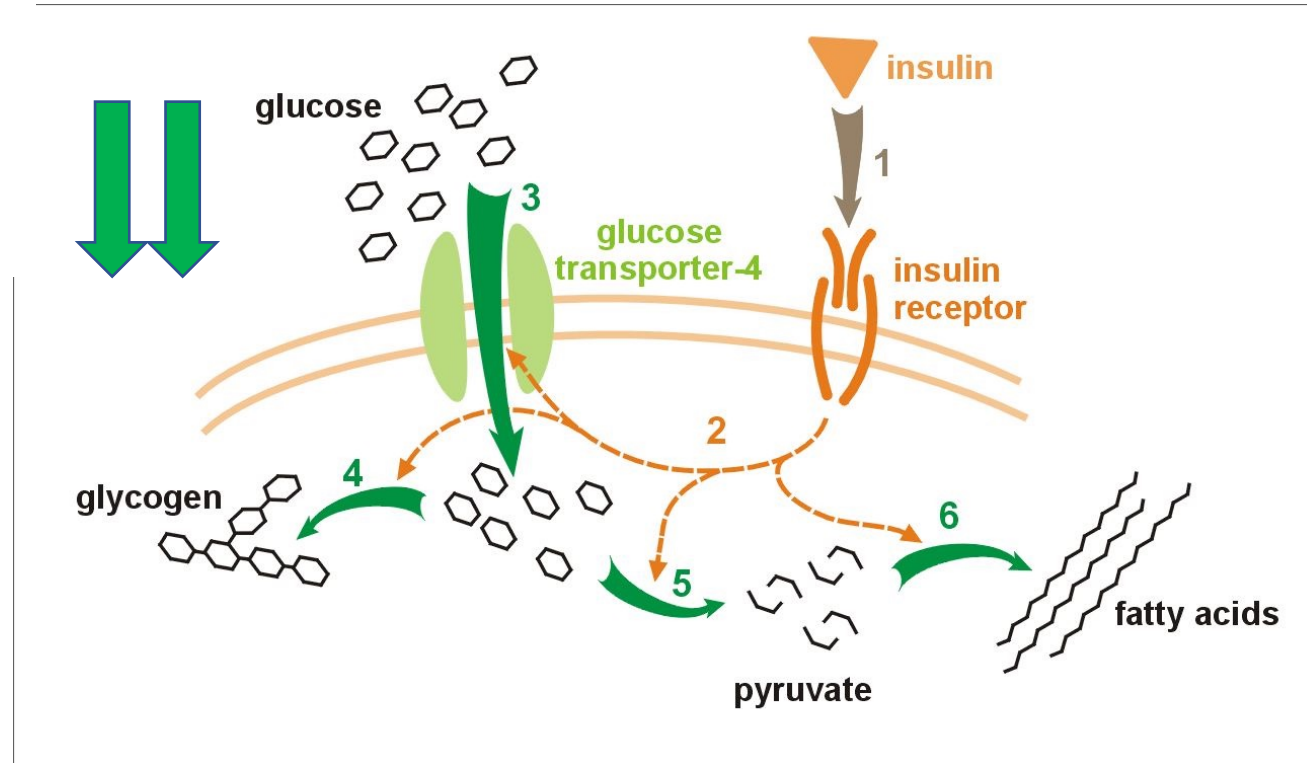

Source: Van der Ploeg HP, Chey T, Korda RJ, Banks E, Bauman A. Sitting time and all-cause mortality risk in 222 4897 Australian adults. Arch Intern Med 2012;172(6):494-500.

Het hele lijf doet mee

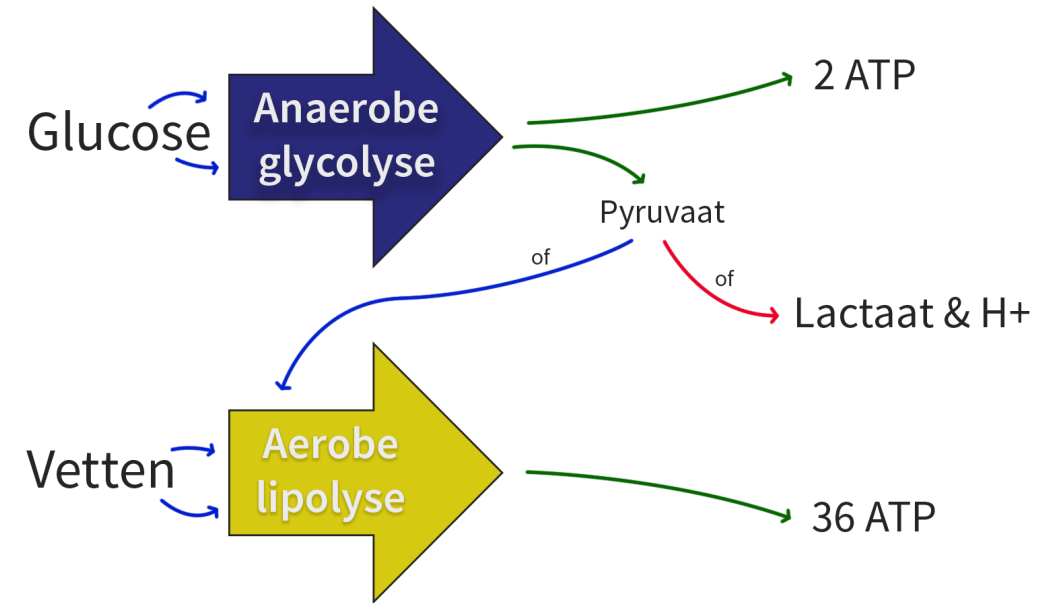
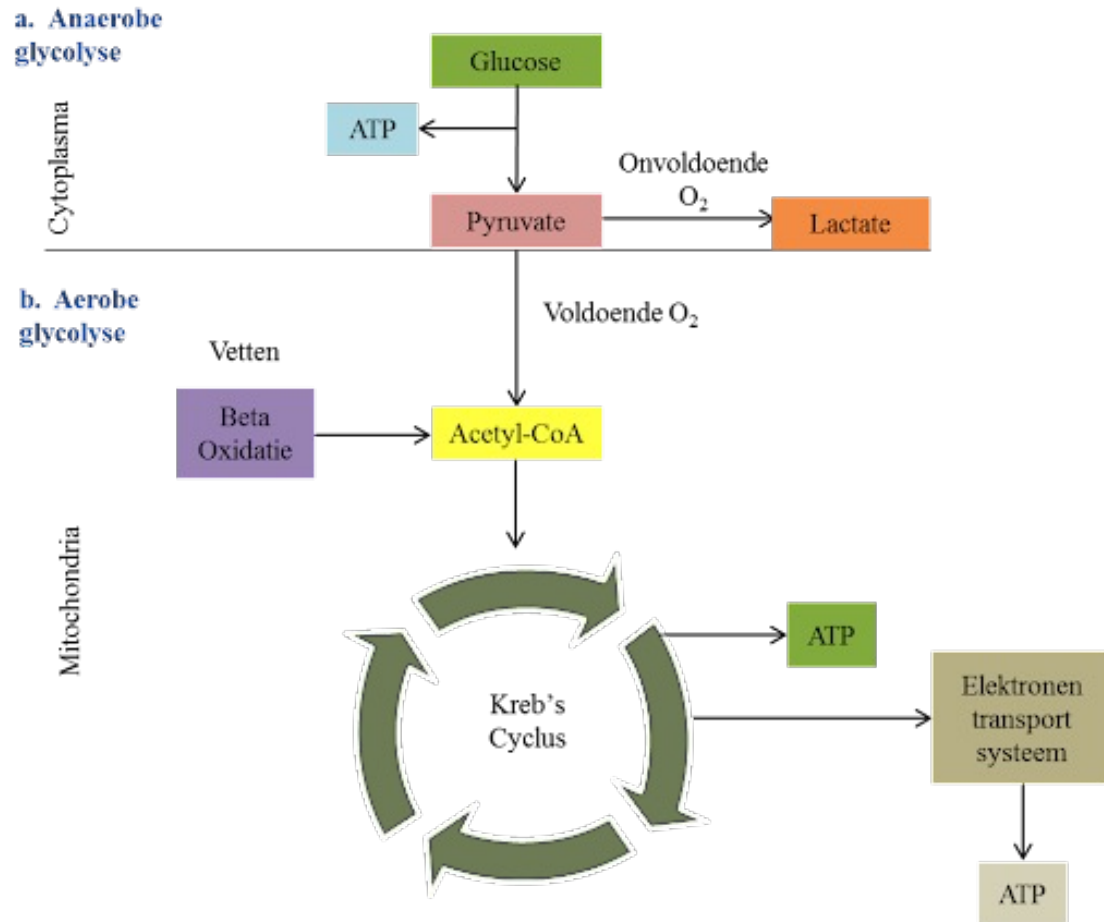
1. Spier
2. Vetweefsel
3. Lever
4. Pancreas
5. Circulatie

- Acut: glucose uptake in de spier; meest insuline**ON**afhankelijk (x50)
- Secundair: toename GLUT4 = toename insuline gevoeligheid

Energie (ATP) productie

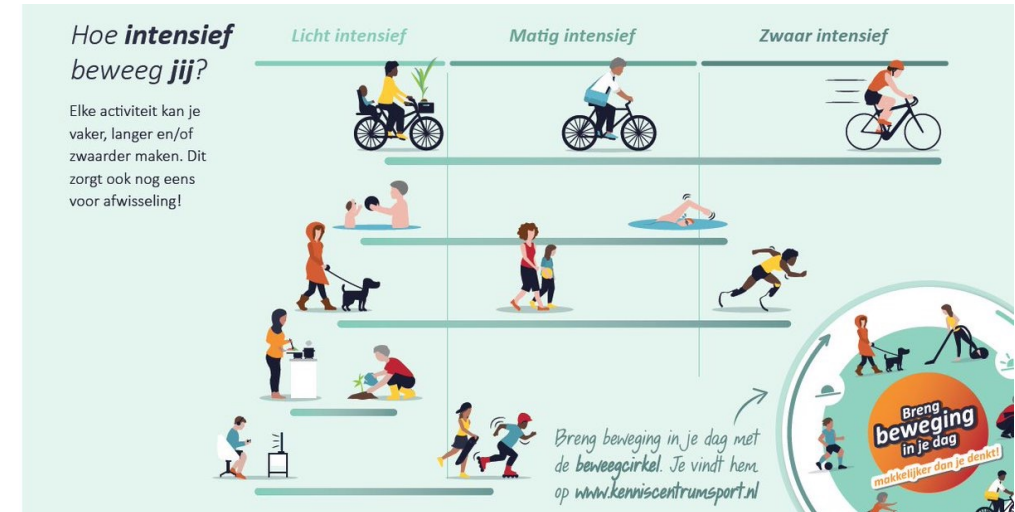
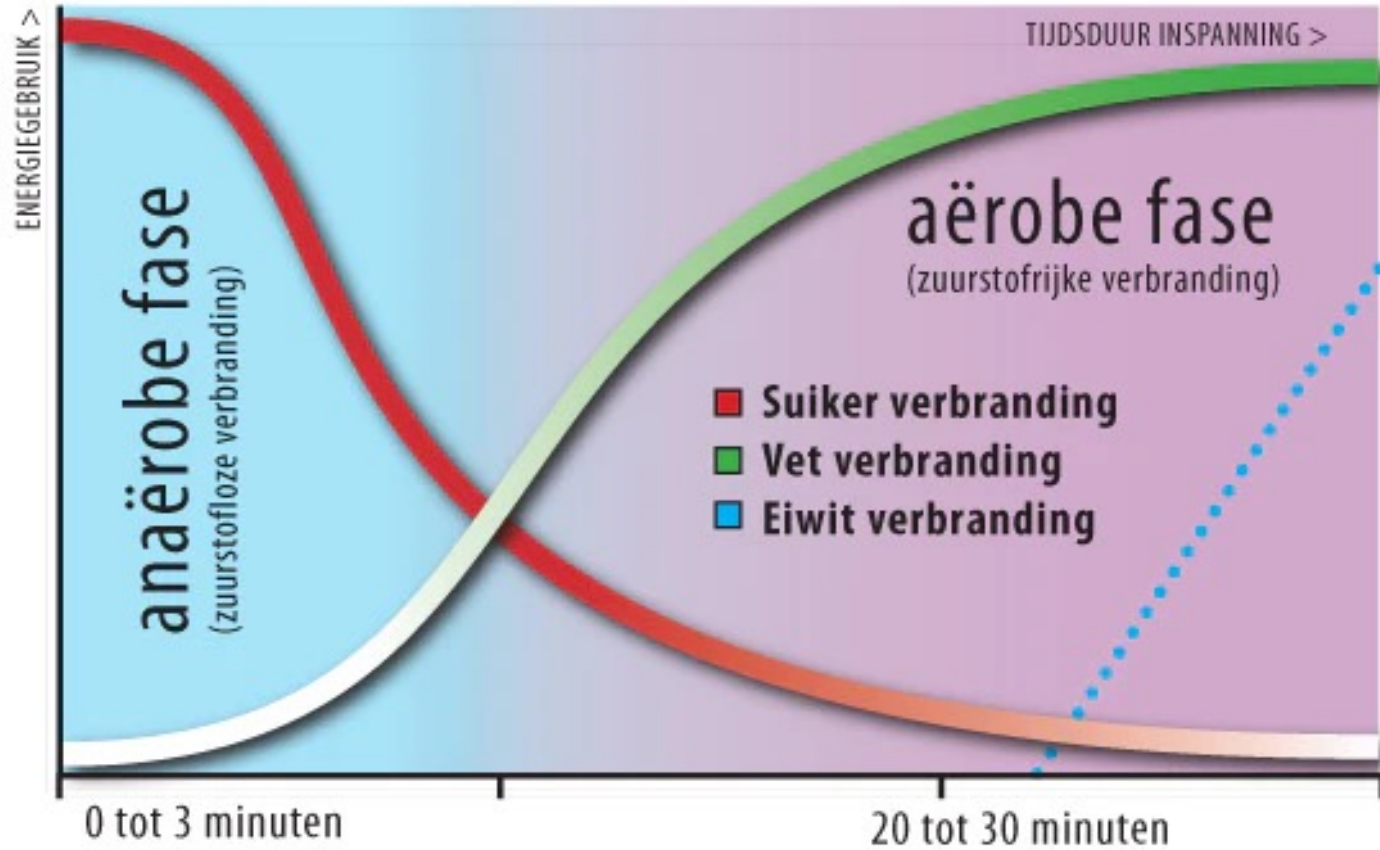
Aërobe verbranding

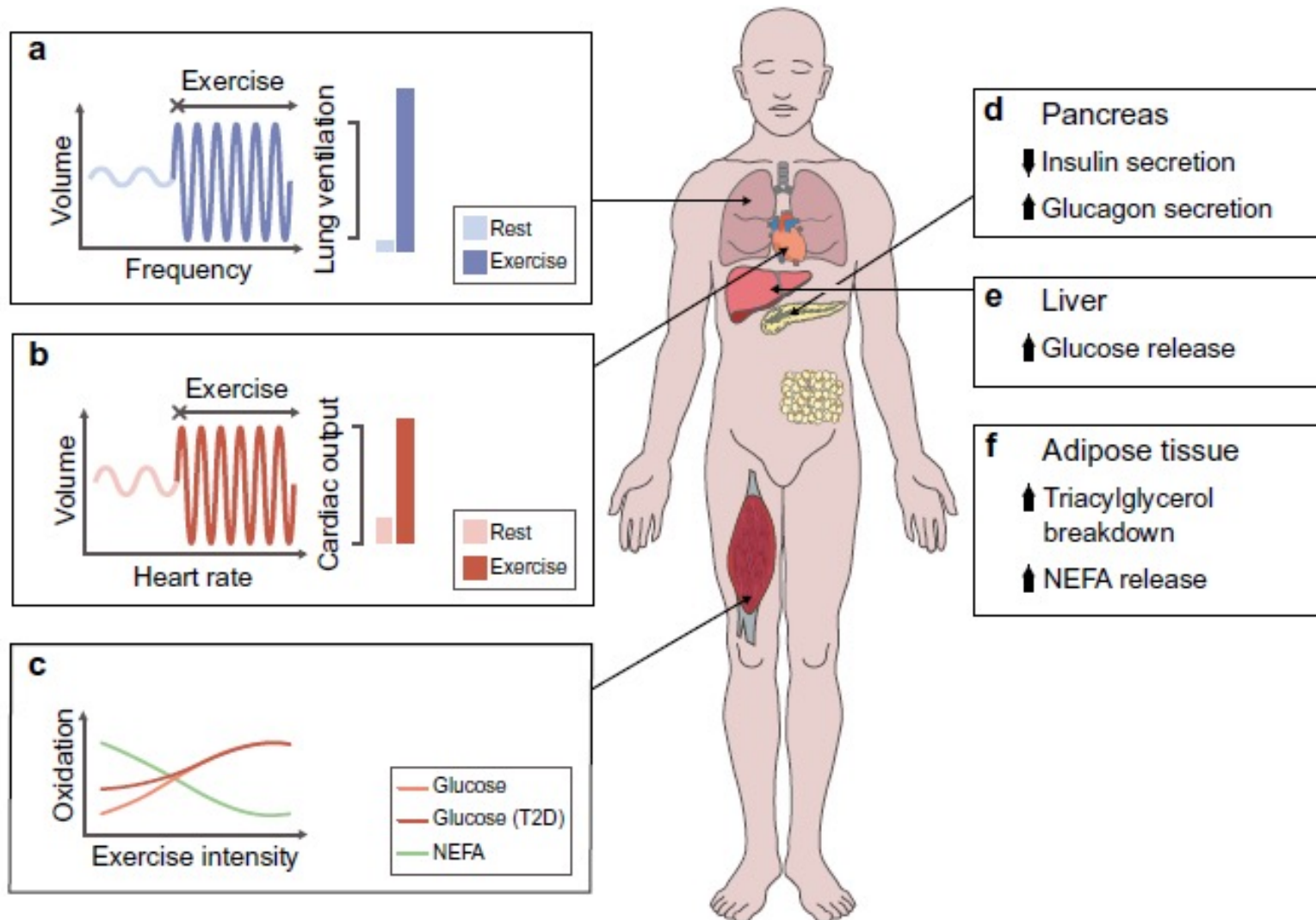
- O₂ gebruik voor energie
 - Grote spiergroepen
 - (relatief) lage hartslag
 - Lang/rustig
 - Fietsen, zwemmen, wandelen
- Insuline secretie daalt
 - Glucagon secretie stijgt
 - Gebruik lever- en spier glycogeen
 - Vetverbranding

Anaërobe verbranding

- Geen O₂ gebruik voor energie
- Lactaat vorming
- (relatief) hoge hartslag
- Kort/snel/hard
- Kracht/ HIIT (high intensity interval)
- Insuline spiegel daalt minder tijdens inspanning
- Gebruik spier- en plasma glucose, minder lipolyse
- Insuline spiegel stijgt in vroege herstel

De Spierstofwisseling en het gebruik van Energie

Sporten met insuline

Aëroob

- Insuline secretie daalt
- Glucagon secretie stijgt
- Gebruik lever- en spier glycogeen
- Vetverbranding

NB insuline remt glucagon release!

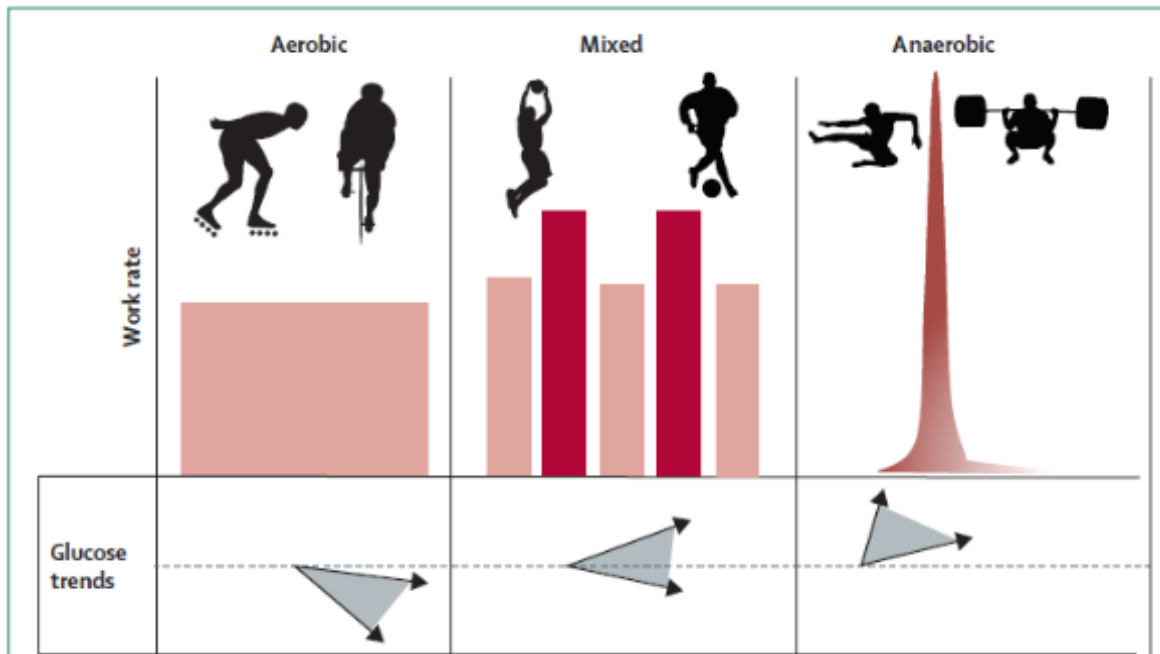
Insuline blijft circuleren, kans op hypo
Noodzaak gebruik koolhydraten

Anaëroob

- Insuline spiegel daalt minder tijdens inspanning
- Gebruik spier- en plasma glucose, minder lipolyse
- Insuline stijgt in vroege herstel ter compensatie

Reactieve hyperglykemie na inspanning
Let op overcompensatie en ketose-risico

Glucoseregulatie voor mensen met DM1

Afhankelijk van:

- Intensiteit en duur inspanning
- Insuline aan boord
- Voeding
- Glucose bij aanvang
- Contraregulerende hormonen (stress)
- Fitheid/frequentie

Voeding

- Vasten? Koolhydraat arm dieet?

minder glycogeen voorraad

- Timing

sporten vóór of na de maaltijd?

insuline aan boord?

- Carb loading?

Afhankelijk van soort sport en insuline toedieningssysteem

Insuline aan boord (IOB)

1. MDI minst flexibel door langwerkende insuline
2. CSII biedt mogelijkheid om basaalstand te reduceren al vóór inspanning
3. Hybride closed loop
 - let op algoritme voor langere termijn (zelflerend?)
 - géén carb loading!
 - tijdelijke streefwaarde

Let op; wel íets aan insuline nodig om ketogenese te onderdrukken

Stress

↑ Groeihormoon

↑ Cortisol

↑ Glucagon

↑ Catecholamines

↓ glucose uptake

↑ gluconeogenesis

↑ glycogenolysis

Take home

T1D Factors Affecting Exercise Blood Glucose Responses

